

Σοκ και δικαιοσύνη

Αυτή τη στιγμή, το μυαλό όλων μας είναι σε σοκ. Δεν έχουμε αντιληφθεί το μέγεθος της καταστροφής, γιατί ξεπερνάει την εμπειρία μας. Σε πόλεις και χωριά, λίγα χιλιόμετρα από εμάς, εξελίσσεται μια μάχη για την επιβίωση. Μάχη για τη στέγη, για τον νερό, για την τροφή, για την πρόληψη των ασθενειών. Υπάρχει σοβαρός υγειονομικός κίνδυνος. Είναι μια κυριολεκτική μάχη για την επιβίωση. Την εμπειρία μας ξεπερνά και αυτό που θα ακολουθήσει. Το πλήγμα για την αγροτική παραγωγή, για την οικονομία, για την καθημερινότητά μας σε ολόκληρη τη χώρα, είναι δύσκολο να υπολογιστεί.

Είναι αλήθεια όλοι σε σοκ;

Είναι όμως τα μυαλά όλων σε σοκ; Όχι ακριβώς όλων. Ήδη από τις 8 Σεπτεμβρίου, ο Πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, στο πλαίσιο σύσκεψης με δημάρχους στην Καρδίτσα, δήλωνε: «Θα πρέπει τώρα να επιστρατεύσουμε ουσιαστικά όλες τις κατασκευαστικές εταιρείες της χώρας, όλες τις μεγάλες, να μοιράσουμε τα έργα τα οποία πρέπει να γίνουν και γρήγορα να κινηθούμε.» Ο πρωθυπουργός είναι ένα βήμα μπροστά και μοιράζει πάλι την πίτα.

Καθώς τα νερά θα αποτραβιούνται και θα θάβονται τα πτώματα, για τις κατεστραμμένες πόλεις και την αγροτική παραγωγή θα τεθεί ένα ερώτημα: Ποιος θα πληρώσει αυτή την καταστροφή δισεκατομμυρίων; Αν δεν πληρώσουν οι πλούσιοι, το κόμμα των οποίων κυβερνά, θα πάνε πάλι σε λύσεις ξεπερασμένες εδώ και πενήντα χρόνια, θα παίζουν με το τσιμέντο και την προχειρότητα, θα κερδοσκοπούν πάνω στην ανάγκη μας και θα μασάνε ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις για αρπαχτές, κάνοντας την κρίση μας ευκαιρία τους.

Ήδη έχουμε ένα χαρακτηριστικό δείγμα γραφής, με τη στέγαση των πλημμυροπαθών. Αντί η κυβέρνηση να επιτάξει τα ξενοδοχεία ή να προσφέρει έστω κρατικά κτίρια, μεταφέρει για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα τους πλημμυροπαθείς σε προσφυγικά camps, τα οποία μάλιστα αδειάζει, με συνέπειες και για τον προσφυγικό πληθυσμό, που ξεριζώνεται ακόμη και από εκεί. Να είμαστε βέβαιοι ότι, αν επιτρέψουμε τέτοιες πολιτικές, στην επόμενη πλημμύρα, πυρκαγιά ή σεισμό, θα τις υποστούμε.

Η κυβέρνηση θα προφασιστεί έλλειψη χρημάτων. Ήδη διαβάζουμε ότι ο προϋπολογισμός είναι στον

αέρα και αναζητούνται άμεσα 3,76 δις., πέρα από τις μακροπρόθεσμες συνέπειες της κλιματικής καταστροφής. Και το μακροπρόθεσμο πλήγμα θα είναι πολύ μεγάλο. Δεδομένου μάλιστα ότι, μετά από αυτό το χτύπημα, ανατρέπεται και όλο το πλάνο επανάκτησης της επενδυτικής βαθμίδας. Οκτώ δισεκατομμύρια, το 5% που συνεισφέρει ο κάμπος στην οικονομία, χάθηκαν στις λάσπες. 10.000 ζώα έχουν πνιγεί και από τις αποθήκες παρασύρθηκε το 30% του αποθηκευμένου σιταριού της χώρας.

Κινδυνεύουμε λοιπόν να βρεθούμε όλοι μας σε ένα στρατόπεδο προσφύγων, με την έννοια μιας ζωής που θα γίνει ακόμη πιο δύσκολη, αφόρητη, γυμνή. Μην έχετε καμιά αμφιβολία. Οι ανατιμήσεις που θα δούμε θα ξεπεράσουν κάθε προηγούμενο. Η Καθημερινή μας προειδοποίησε. Το κόστος της καταστροφής θα μεταφερθεί στις πλάτες μας. Εμείς, η πλειοψηφία, που ζει από τον μισθό της, θα βουλιάζουμε, για να πατήσουν πάνω μας πάλι.

Έκτακτο τέλος κλιματικής δικαιοσύνης για το 0,7%

Αν όμως η κρίση μας γίνεται ευκαιρία τους, αν κάθε φορά που υπάρχει κάποια κρίση είναι ευκαιρία οι πλούσιοι να γίνουν πλουσιότεροι και οι φτωχοί να γίνουν φτωχότεροι, τότε για ποιον λόγο να εμποδίσουν οι πλούσιοι που μας κυβερνούν την επόμενη κρίση; Γιατί να ενισχύσουν το ΕΣΥ, γιατί να αναδιαρθρώσουν την πυρόσβεση, γιατί να κάνουν σύγχρονα αντιπλημμυρικά έργα με διαφορετική φιλοσοφία, γιατί να λάβουν υπόψη τους τις μελέτες;

Άλλωστε, έχουμε πρόσφατη εμπειρία αντιμετώπισης κρίσεων με αυτή τη φιλοσοφία, που δεν ήταν άλλη από την Πανδημία. Στην Πανδημία εφαρμόστηκε το μοντέλο της ατομικής ευθύνης, της καταστολής, της ασυδοσίας για το κεφάλαιο, που λειτουργούσε για μήνες χωρίς μέτρα τα εργοστάσιά του, της αδιαφορίας για το ΕΣΥ. Αυτό το μοντέλο δεν έχει σχέση με την πραγματικότητα, γιατί βλέπει τον άνθρωπο αφηρημένα, σαν χάρτινο, χωρίς κοινωνικές σχέσεις, χωρίς εργασία και κοινωνική θέση. Ήταν λοιπόν και είναι ένα μοντέλο καταδικασμένο στην αποτυχία ήδη από τον πυρήνα της φιλοσοφίας του. Και φυσικά απέτυχε τραγικά, τοποθετώντας την Ελλάδα πρώτη σε κρούσματα και δεύτερη σε θανάτους μεταξύ 30 ευρωπαϊκών χωρών.

Συνεπώς, όχι μόνο για λόγους δικαιοσύνης αλλά και για λόγους αποτελεσματικότητας, οι εταιρείες και οι εισοδηματίες αυτής της χώρας θα έπρεπε να κληθούν να πληρώσουν ένα έκτακτο τέλος κλιματικής δικαιοσύνης. Και συγκεκριμένο και λίγο γενικότερο.

Ζούμε σε μια χώρα που το 70% έχει καταθέσεις λιγότερο από 1000 ευρώ, ενώ το 0.7% έχει καταθέσεις πάνω από 100.000. Αυτοί οι ελάχιστοι έχουν πάνω από 42% των καταθέσεων στη χώρα. Είναι ζήτημα επιβίωσης να απαιτήσουμε την εφαρμογή έκτακτου τέλους κλιματικής δικαιοσύνης για αυτό το 0,7 %, το οποίο έχει και πολλαπλάσιο περιβαλλοντικό αποτύπωμα: μάλλον τα Καγιέν μολύνουν περισσότερο από τη χρήση του μετρό...

Διαφορετικά, πώς θα γίνει; Θα πρέπει να βρεθεί αξιοπρεπής στέγαση και εργασία και να ξαναστηθούν υπηρεσίες για μια ολόκληρη Περιφέρεια. Θα πρέπει επίσης, για τα επόμενα χρόνια, με μειωμένη την παραγωγή, να γίνουν εισαγωγές πολύ βασικών προϊόντων, που παράγονταν σ' αυτά τα χωράφια που τώρα είναι πνιγμένα κάτω από στρώσεις, μέτρα ολόκληρα, πέτρες και λάσπη. Και θα πρέπει να ξαναστηθεί η παραγωγή. Και όσο στήνεται η παραγωγή, αγρότες και κτηνοτρόφοι που δουλεύουν γι' αυτό, κάπως να ζούνε.

Αν δεν γίνει αυτό, θα τους πάρουν τη γη τους για ένα κομμάτι ψωμί.

Και μην έχετε αμφιβολία, μας αφορά κι αυτό προσωπικά. Η κυβέρνηση, για να αποφύγει τη στήριξη των παραγωγών και τις εισαγωγές για παρατεταμένο διάστημα, θα παρουσιάσει το διάστημα που χρειάζεται για την αποκατάσταση της γης όσο πιο μειωμένο γίνεται. Δεν θα διστάσουν να μας ταΐσουν καρκίνο. Μας το δήλωσε ήδη ο [Λευτέρης Αυγενάκης](#), υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Κίνημα για την κλιματική δικαιοσύνη

Και λίγο γενικότερα πρέπει να πληρώσουν όμως. Δεν αρκεί ένα φορολογικό μέτρο. Είναι ζήτημα πνεύματος, που πρέπει να περάσει σε όλες τις διεκδικήσεις μας, σε όλα τα επιμέρους. Δεν πρέπει να αποδεχθούμε την απανθρωποποίησή μας. Δεν πρέπει να ανεχθούμε πρόχειρες λύσεις που υποτιμούν τον άνθρωπο. Δεν πρέπει να δεχθούμε κρακεράκια αντί για μερίδες φαγητό. Δεν πρέπει να δεχθούμε κοντέινερς αντί για σπίτια και ξενοδοχεία. Δεν πρέπει να δεχθούμε Webex αντί για έκτακτη διαμόρφωση σχολικών αιθουσών. Δεν πρέπει να δεχθούμε να θάβουν οι πολίτες μόνοι τους τα ζωντανά τους [όπου βρουν](#). Δεν πρέπει να δεχθούμε. Χρειάζεται αντίδραση. Τα πρώτα [αιτήματα της ΠΟΕΔΗΝ](#) είναι καλός οδοδείκτης.

Πρέπει να περάσουμε από την αλληλεγγύη στη διεκδίκηση. Όπως ήδη κάνει ο κόσμος της αριστεράς στη [Θεσσαλία](#). Και πρέπει να δουλέψουμε γι' αυτό.

Δυστυχώς, δεν προβλέπεται κάποια επιστροφή σε κάποια κανονικότητα. Ο πλανήτης μας βρίσκεται σε αναταραχή. Ζούμε δεκαπέντε χρόνια κρίσης. Πρέπει να εμπιστευτούμε την εμπειρία μας και να αποδεχθούμε, όσο πικρό κι αν είναι, ότι σύντομα θα έρθει η επόμενη κρίση. Ότι θα έρθει και στη δική μας πόρτα, αν δεν έχει έρθει ήδη. Ότι ο μόνος τρόπος να την εμποδίσουμε είναι να κινητοποιηθούμε, να οργανωθούμε. Όσο δύσκολη κι αν είναι η ζωή μας. Όσο κι αν μας λείπει ο χρόνος.

Είναι ζήτημα επιβίωσης να οργανωθούμε. Για να μην πνιγούμε, για να μην καούμε, για να μην μας πετάξουν σε ένα ράντζο, για να μην επιβιώνουμε με καρκινογόνα αποφάγια.

Δεν θα υπάρξει δικαιοσύνη, αν δεν παλέψουμε γι' αυτό.

Υπάρχουν τα σωματεία μας. Υπάρχουν τα κόμματα και οι οργανώσεις. Μπορεί να χρειάζεται και κάτι άλλο. Να θυμηθούμε κάτι άλλο.

Πολλοί μιλούν ακόμη για το 41%, αλλά οι πολιτικές αλλαγές δεν πέφτουν από τον ουρανό, οικοδομούνται υπομονετικά από τα κάτω.

Παλαιότερα, κάναμε Συνελεύσεις βάσης στις πόλεις και στις γειτονιές. Οι Συνελεύσεις αυτές ήταν σημαντικές για την ανάπτυξη της αλληλεγγύης και για τις Πλατείες που ακολούθησαν. Πρέπει να τις ξαναφτιάξουμε. Καλύτερες. Πιο δημοκρατικές, λιγότερο χρονοβόρες, πιο αποτελεσματικές, πιο σοβαρές. Να είμαστε σε θέση, στην περιοχή μας, να ελέγχουμε ορισμένα πράγματα και να παρεμβαίνουμε: για την κερδοσκοπία, για τα έργα πρόληψης καταστροφών, για την άμεση οργάνωση της αλληλεγγύης, για τη διεκδίκηση άμεσων μέτρων.

Χρειαζόμαστε αυτές τις δομές δημοκρατικής συναπόφασης, οργάνωσης του αγώνα και της ζωής, άμεσης μαζικής κοινωνικής δράσης.

Χρειαζόμαστε ένα κίνημα για την κλιματική δικαιοσύνη, την πολιτική αλλαγή, τη διάσωση του μέλλοντος.

Θα το φτιάξουμε άραγε;